

LUISTER EENS UIT

MAANDBLAD VOOR DE KRUGSGEVANGEN NEDERLANDSCHE ONDEROFFICIEREN

DIRECTEUR: J.J. VANDER WEGEN
HOOFDREDACTEUR: C.E. DEJONGH

TE KOBIERZYN (G.G.)

REDACTEUR: W. VINK
ILLUSTRATIES: A.M. TER HORST
EN. DACM. VAN ROEMBURG.

DE KLOKKEN BEIEREN .....

DE KERSTKLOKKEN BEIEREN EN VERKONDIGEN OOK DIT JAAR WEER DE ALOUDE BOODSCHAP VAN VREDE EN WELBEHAGEN AAN ALLENDIE VAN GOEDE WILLE ZIJN. IRONISCHE SPELING VAN HET LOT, DAT OP VELE PLAATSEN IN DE WERELD HET LIEFLUKE KLOKGELUIJ OVERSTEMT WORDT DOOR HET KANONGEBULDER EN DE BOMEXPLOSIES, EN DAAR WAAR VREDE EN WELVAART Zouden KUNNEN HEERSCHEN, HAAT EN WANGUNST DE HARTEN DER MENSCHEN VERSCHEURT. RUIM VIER JAAR DUURT DEZE HELNVAAL VOORT, VOOR DE VUFDE MAAL WORDT HET KERSTGEZANG VERSTOORD DOOR DE MONSTRACHTIGE GELUIDEN DER OORLOGS MACHINERIEËN, STAAN DAAR FAMILIES ROND DEN KERSTBOOM, DIE TREUREN OM DE OPENGEVALLEN PLAATSEN. KERSTFEEST - VREDESFEEST - HET LUKT WEL EEN SATYRE.

WI, NEDERLANDSCHE ONDEROFFICIEREN, IN KRUGSGEVANGENSCHAP VIEREND DIT JAAR HET KERSTFEEST VER VERWIJDERD VAN HEN, DIE ONS DIERBAAR ZIJN. DAT VALT NIET MEE.

MAAR ALS NEDERLANDSCH ONDEROFFICIER PAST HET ONS, ONZE GEVOELEN NIET DEN VRIEN TEUGEL TE LATEN, DOCH ONDER ALLE OMSTANDIGHEDEN HET HOOPD OMHOOG TE HOUDEN. WANNEER WI EEN OPEN OOG HEBBEN VOOR HET LEED EN DE ELLENDE WAARVAN ZO VELEN IN DE WERELD HET SLACHTOFFER ZIJN GEWORDEN, DAN KUNNEN WI NIET ANDERS DAN DANKBAAR ZIJN, DAT WI DAARVOOR GESPAARD ZIJN GEBLEVEN.

ZEKER, ONS LOT IS HARD. WI MAKEN MOEILIJKE TIJDEN MEE. DOCH LATEN WI NIET VERGETEN, DAT HET LEVEN, VAAK HARDE KLAPPEN UITDEELT, WAARVAN WI LATER MOETEN ZEGGEN, DAT HET GOED GEWEEST IS, DAT WI ZE GEÏNCASSEERD HEBBEN.

DE WEGEN VAN HET LOT ZIJN ONDOORGRONDELUK. DOCH EEN DING STAAT VAST: DE ZON SCHIJNT ACHTER DE WOLKEN EN OOK VOOR ONS ZAL, NAAR WI HOPEN SPEDIG, DE TIJD AANBREKEN, DAT DE WOLKEN ZULLEN BREKEN EN WI DEN STRALENDEN HEMEL VAN ONS DIERBAAR VADERLAND WEER KUNNEN AANSCHOUWEN.

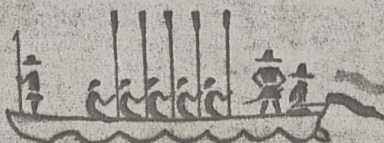
DEZE ZEKERHEID VERKONDIGEN ONS HEDEN DE KERSTKLOKKEN, WIER GELUID OOK UITGEDRAGEN WORDT OVER HET VADERLAND EN WAAR OOK ZIJ, DIE ONS LIEF HEBBEN DE KLANKEN OPVANGEN EN VERSTAAN.

KLANKEN VAN VREDE EN GELUK.

EN DEZE KERSTBOODSCHAP ZAL ONS DE KRACHT GEVEN DEN DAG AF TE WACHTEN, DAT WI NAAR ONZE HAARDSTEDEN ZULLEN TERUGKEEREN.

IN DIEN GEBST ZIJ U ALLEN EEN ZALIG KERSTFEEST TOEGEWENSCHT.

J.J. v. d. WEGEN.

NOUS REMERCIONS TRÈS SPÉ-
CIALEMENT MONSIEUR PIERRE
LARDIN, DIRECTEUR DU "CRACK"
ET SES COLLABORATEURS DE CE
QU'ILS ONT BIEN VOULU NOUS
FOURNIR TOUT CE DONNÉES AVI-
ONS BESOIN POUR COMMENCER
L'ÉDITION DE NOTRE NOUVEAU
JOURNAL.

WIJ STELLEN HET OP HOOGEN
PRIJS OP DEZE PLAATS ONZEN
DANK UIT TE SPREKEN AAN DEN
HEER PIERRE LARDIN, DIREC-
TEUR VAN "LE CRACK" EN ZIJN
MEDEWERKERS VOOR DE HULP,
WELKE ZIJS ONS GEBODEN HEB-
BEN BIJ DE TOTSTANAKOMING VAN
ONZE KRAANT.

DE REDACTIE VAN
"LUISTER EENS UIT."

LUISTER EENS UIT

Beste Sobats (vrienden)!

Gaarne wil ik als inleiding in ons Kamp-
blad iets schrijven. Geen man van het vak
zijnde, zal ik kort en zakelijk zijn. Hopende
voor U en de Uwen in de eerste plaats gezond-
heid en spoedige terugkomst in ons Vader-
land moeten wij allen toch onzen tijd hier
door brengen in krijgsgevangenschap als vrien-
den. Als militair moeten wij in alle opzich-
ten het roer aan boord gooien en nacompen-
seeren van ons kompas na zes maanden den
goeden koers sturen, zijnde: "Eerlijk, trouw
en vol beleid," zoodat, als wij later ten anker
komen of gemeerd in veilige haven zijn, we
altijd kunnen zeggen: "Alle klippen zijn mees-
terlijk omzeilt, zooals het goede vakklieden
betaamt. Wij hebben allen onzen plicht ge-
daan en een steentje bijgedragen, ieder op
zijn eigen wijze, om veilig, na goed navigee-

ren, weer bij de onzen terug te zijn."

Hopende, dat de medewerkers van ons blad (en dat zijn wij allen, - ieder
vogeltje zingt, zooals hij gekakt is -) op eigen wijze dan erop kunnen
bogen: "Ook ik behoorde bij de bemanning van ons scheepje, "de Zwer-
ver in het G.G.". Laat ons hopen, dat wij dan in de komende jaren, die
ons nog resten en zeker op Oudejaarsavond aan ons geestesoog onze
omzwervingen mogen zien voorbijtrekken en hij een snorrende kachel
en een scheidend jaar aan onze jongeren mogen verhalen: "Dat was
de tocht van Vader, Oom of Broer en zóó hebben wij onzen vasten koers
gestuurd, die nu voor ons Vaderland de vruchten heeft afgeworpen."

Met een stevigen handdruk en een opmerking: "Houdt je haaks, mannen,
en blijf steeds klaar bij de trossen, keesjes, willen en kurke zakken
en vooral bij de loopplank."

Gaarne voeg ik hier nog bij, dat trots de soms harde woorden en
al het gemopper en verkeerd begripen, ik toch dit moet zeggen:
"Mee je dat allemaal wel, als je eens nadacht?"

Dus vrienden, wij zijn en blijven militairen, goede sobats en houden
het devies nog steeds hoog, dat wij toen hebben afgelegd "Verdraag-
zaamheid". En dan eindig ik met het nog steeds voor U allen en met
U allen geldende: "Helpt elkaar door de moeilijkheden heen."
Vergeet al het geleden leed en volg den door mij bepaalden nieu-
wen koers, trotseer zee, wind, daining, enz.

Tabé vrienden, laat alleen onze goede instincten in ons opko-
men en ons mogen stieren, zooals het ons Onderofficieren be-
taamt en daardoor bij een ieder respect afdwingend.

Take houdt goeden moed.

De Commandant
DE OPPERSCHIPPER DER KON. NED. MARINE

P. HEERSCHAP
N° 105044

WEEENWOORD VOORAF

TOEN DE DUITSCHE AUTORITEITEN TOESTEMMING GAVEN VOOR HET OPRICHTEN VAN VAN ERN KAMPKRANT TEN BEHOEVE VAN DE KRIJGSGEVANGEN NEDERLANDSCHE ONDEROFFICIEREN IN HET KAMP, HIER IN KOBIRZYN, HEBBEN WIJ DEZE GELEGENHEID DIRECT MET BEIDE HANDEN AANGEGREPEN. TEMER OMDAT DEKLEINJE PERIODIEKEN NAAR ONZE MEENING EN TEN ZEKERSTE TOE KUNNEN BIJDRAGEN DEN NEDERLANDSCHE ONDEROFFICIEREN IN KRIJGS-GEVANGENSCHAP NOG NADER TOT ELKAAR TOEBRENGEN EN ZOU-DOENDE DE WAARDEERING VOOR ELKANDERS LEVEN EN STRAVEN TE VERGROOTEN.

IN EEN SAMENLEVING ALS DE ONZE, WAARIN WIJ ALLEMAAL TE KAMPEN HEBBEN MET PERSOONLIJKE MOEILIJKHEDEN VAN UIT-RENSLOPPENDEN AARD, IS OPRECHTE KAMERADSCHEID, DAAR ZIJN WIJ HET WEL OVER ERNS, EEN WELDAAD VOOR ALLEN EN WEL IN HET BIJZONDER VOOR KRIJGS-GEVANGENEN, DIE VER VAN HUN FAMILIE EN VADERLAND VERWIJDERD ZIJN EN DUS PRACTISCH IN ALLES OP ELKANDER ZIJN AANGEWEZEN. DAAROM BEDOELT „LUISTER EENS UIT“ ONZE KAMPKRANT IN DE AARSTE PLAATS TE ZIJN DE SPREEKTROMPET VAN KAMERADEN VOOR KAMERADEN, HET ORGAAN DUS WAARVAN IEDERREEN DIE ZIJN COLLEGA'S IETS TE ZEGGEN HEEFT, GEBRUIK KAN MAKEN. DE REDACTIE ZIET HAAR TAAK AL DUS: LEIDING GEVEN BIJ HET TOTSTAND KOMEN VAN IEDER NUMMER EN DE TECHNISCHE VERZORGING DAARVAN. U BENT HET DUS WAARDE LEZERS, OP WIE WIJ EEN BEROEP DOEN ONS UW NIET TE ONTBAREN MEDEWERKING TE VERLEENEN. ZENDT ONS UW BIJDRAGEN TER PLAATSIING TOE. U DOET ER ALLE KAMP-BEWONERS EEN GROOT GENOEGEN MEDE. NAAST ARTIKEL-LEN EN VERHALEN ZAL ER IN ONZE KRANT EEN AANTAL VAS-TE RUBRIEKEN VOOR KOMEN. WAARVOOR WIJ BEREID S EENIGE MEDEWERKERS GEVONDEN HEBBEN. WIJ HEBBEN O.A. DE KOOKRUBRIEK VERZORGD DOOR JEAN MAGGIJN. VRAGEN OF OPMARKE-NGEN, DEZE RUBRIEKEN BETREFFENDE, WORDEN GAARNE BIJ DE REDACTIE INGEWACHT, WELKE DAN VOOR BEANTWOORDING ZORG ZAL DRAGEN.

DE VERSCHIEDENHEID VAN DEN INHOUD ONZER KRANT ZAL ZICH AAN DE OM-STANDIGHEDEN MOETEN AANPASSEN. DE REDACTIE ZAL HARE ZIJD S ALLES DOEN WAT MOGELIJK IS OM AAN DE WENSCHEN, WELKE UIT HET KAMP NAAR VO-REN WORDEN GE BRACHT, TEGEMOET TE KOMEN, WAARBIJ NATUURLIJK REKENING ZAL MOETEN WORDEN GEHOUDEN MET DEN TER BESCHIKKING GE-STELDEN PAPIERVOORRAAD EN DAARMEDE IN NAUW VERBAND STAANDEN OMVANG VAN ONZE KRANT.

HET EERSTE NUMMER VAN „LUISTER EENS UIT“ GAAT DUS HEDEN IN ZEE. MOGE HET AAN ZIJN DOEL BEANTWOORDEN EN ER TOE BIJDRAGEN DEN KAMP-BEWONERS EENIGE OOGENBLIKKEN VAN NUTTIGE EN AANGENAEME ONTSPAN-NING TE BEZORGEN.

DE REDACTIE,

W. Weges

J. J. D. WEGES

C. E. de Jongh

C. E. DE JONGH

W. Vink

W. VINK

BESTE VRIENDEN,
DOOR DE REDACTIE AANGELOMT OM TOT U IN HETEERSTE NUMMER VAN „LUISTER EENS UIT“ EENIGE WOORDEN TE RICHTEN, OOR IK EEN BEROEP OP UW ALLER MEDEWERKING OM DEZE „BABY“, DIE ACHEER HET PRIKKELDAAD HET LEVENSLICHT ZAG, TE DOEN GROEIJEN TOT EEN BLAD DAT EEN BAND ZAL VORMEN VOOR EN MET ONS ALLEN. EEN BAND, VRIENDEN, BEFUNDEERD OP „SAMHOORIGHEID, VERDRAAGZAAMHEID EN KAMERADSCHEID“ (EN NIET STEEDS VOLOF KANKEREN). DEZE BAND ALLEEN KAN ONS ROEN VER-GETEN WAT WIJ IN DE EERSTE DAGEN ONZER KRIJGS-GEVANGEN-SCHAP AAN S. V. EN K. HEBBEN GEMIST.

IK HOOP VAN HARTE DAT DIT BLAD DOOR ZIJN VER-SCHIJNEN EN DOOR ZIJN INHOUD VEEL ZAL BIJDRAGEN TOT HET SOVENGESTELDE DOEL.

WEAKT DUS ALLEN MEDE EN SCHAAMT NIET DE REDACTIE UW COPIE TOETE ZENDEN.

DAT „LUISTER EENS UIT“ NIET ALLEEN ACHEER PRIKKELDAAD MOGE VERSCHIJNEN, MAAR OOK DAARNA, IN VRIJHEID, IN ONS DIERBAAR NEDERLAND, ALS JUMBOOL VAN S. V. EN K.

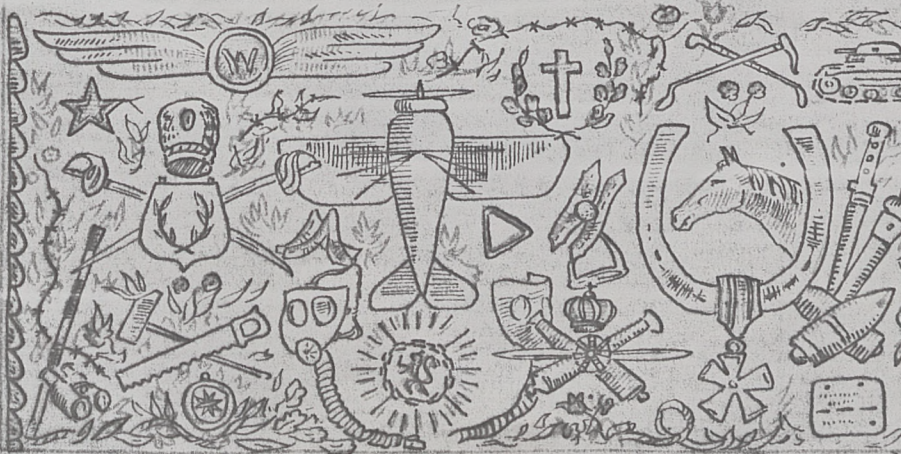
ZORGT DUS ALLEN VOOR ONS ALLEN.

EN NU AAN HET WERK.

DE HOOFDVERTROUWENSMAN,

Tromp

C. TROMP

Met Kerstfeest thuis.

Guus Bergman was nu niet zó'n getapte Figuur in barak 17. Niet dat zijn kameraden geen moeite deden om hem in hun kring op te nemen, ook niet dat Bergman zich bepaald onvriendelijk gedroeg. Neen, dat niet. Maar zijn teruggetrokken en gesloten karakter maakte het hem moeilijk zich ongedwongen onder zijn medekrijgsgevangenen collega's te bewegen. De krijgsgevangenschap drakte als een zware Last op zijn schouders en hij miste helaas dien morelen moed, die het hem mogelijk maakte zou hebben zijn narigheid met fier opgeheven hoofd te dragen. Het gevolg hiervan was, dat men hem nogal vaak alleen kon vinden, verborgen ergens in een hoekje van de barak, met een boek op de knieën doch zonder een letter te lezen. "Die zit zichzelf weer van binnen te bekijken" zeiden dan de kameraden. En ongetwijfeld hadden ze gelijk en was Bergman dan met zijn geclachten thuis, bij vrouw en dochttertje. Meestal was hij na zulke uren piekeren en mijmeren ontloegankelijker dan ooit. Ook nu, op den avond vóór Kerstmis, zat Guus weer in z'n hoekje en toonde hoegenamd geen interesse voor het geen om hem heen gebeurde. En toch was dat de moeite waard. De jongens van barak 17 hadden zich allang het hoofd en over gebroken, hoe ze hun eerste Kerstfeest in krijgsgevangenschap op gepaste wijze zouden vieren. Er waren plannen gesmeed, die in duigen vielen, andere plannen moesten herzien worden, er was veel geredeneerd en gedebatteerd, maar ten slotte waren allen het er toch over eens: Er moest en

er zou een kerstboom komen. En die was er gekomen, wel een kleine, maar 't was toch een echte spar. De jongens van de vuilnisbakkenploeg haalden op weg naar de belt er een tje zien staan. Wat een hoffer. Een smoesje met den keldwebel en het ding lag al op den kruiwagen. An triumph was te naar de barak vervoerd. Dat was drie dagen vóór Kerstmis en seært was de heele barak in touw geweest om dit karton kleine figuurtjes te snijden of te knippen en wit te kalken, om zoo het gebrek aan kerstboomversierselen te kunnen overbruggen.

Nu, op den avond van 24 December, waren al die groote kerels met haarden en knevals, druk in de weer hun boom in een passend gewaad te hullen. Het ging er vroolijk, soms zelfs luidruchtig toe. Doch wie zal zeggen of zich achter al die kwinkstagen en dat drukke gepraat niet een stille hunkerende naar huis verschool, welke zij manmoedigheid aan mooie Kerstdagen van voorheen en hen toe aangezet van dit Kerstfeest te maken wat er vante maken viel en had het armetierig sparretje thans alle liefderijke zorgen te verwerken, die eigenlijk vóór het feest thuis en de huisgenooten bedoeld waren.

Hoe dan ook, het boompje werd keurig versierd. Het stond daar als op 'n zondagsch, met al die helderwitte bungelende witte dingen aan 'n takken. Een paar overgeschoten stukken groen werden tusschen de balken gestoken en gaven aan de heele barak een stemmig aanzien. Alle jongens kken vol trots naar hun meesterwerk en zelfs Guus Bergman kwam uit zijn hoekje te voorschijn om het schoons te aanschouwen. Eigenlijk schaamde hij zich wel dat hij er zoo weinig aan had meegehouden en nu pas drong tot hem door wat een werk die kerels er aan gehad hadden, alles zoo voor elkaar te brengen. Toen, meedooogenloos op tijd, floepte het licht uit. Tien uur, kooi in. Maffen. Nog even avondhef gestomel, toen werd het stil. Allen sliepen. Ook Guus Bergman. En hij droomde.....

Onwezenlijk snel de verde de trein door de nachtelijke duisternis. De locomotief puffte en steunde onder de vracht van vijftig zwaarbeladen wagens, tot barstens toe gevuld met naarhuis terugkeerende krijsgevangenen.

En engens in een wagon zat, als in een droom, Guus Bergman. Slapen kon hij niet. Daarvoor waren er te veel dingen waaraan hij denken moest, vooral nu, nu hij op weg was naar zijn Vaderland, nu hij over enkele uren zou aankomen op het hem zoo vertrouwd station, in de stad, waar hij iedere straat, ja ieder hoekje van kende. Vooral nu kon hij niet slapen, nu hij zoo straks zijn lieve vrouw weer in de armen zou drukken en samen met haar zou gaan kijken naar zijn dochtertje, hun eenig kind, dat na tuurlijk nog in haar bedje zou liggen, onbawust van de groote blijde verrassing van Pappas huiskomst.

Wonderlijk was het gegaan, die terugkeer. Al zoo vaak had hij het schrijnende leed in zich gehad, met Kerstfeest niet thuis te zijn. Ook zijn kameraden hadden dat zoo gevoeld, alleen hadden die getracht zich er overheen te zetten. Hij kon dat niet zoo....

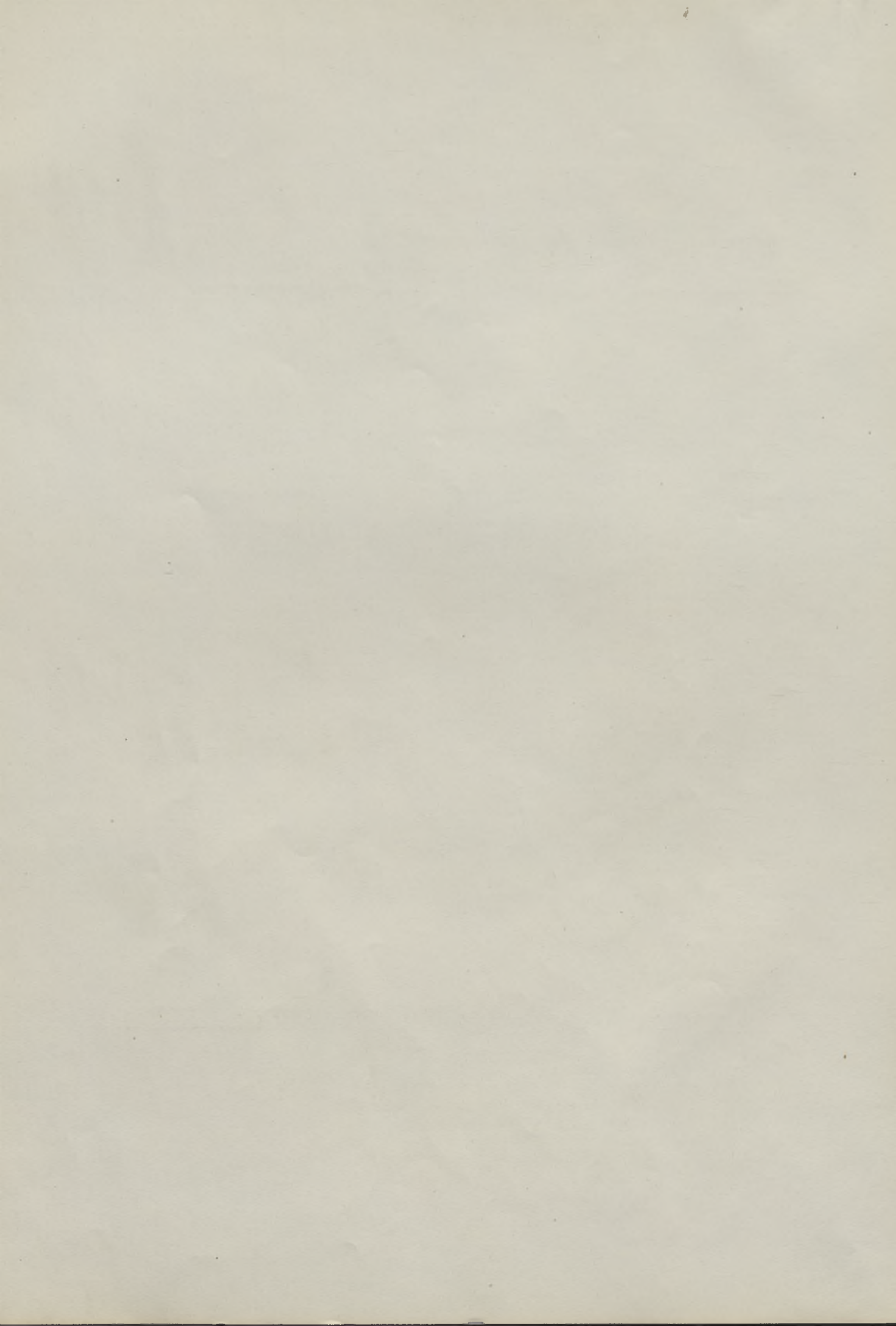
En toen ineens, enkele dagen vóór Kerstmis, als een bliksemstraal bij helderen hemel: Naar huis! De inlevering, de ontluizing, het afpresenteeren, de inscheping; dat alles was aan hem voorbijgegaan als ging het hem niet aan. Zoo onwerkelijk kwam alles hem voor, dat hij ook nu nog als in een droom voortleefde....

Een schril gefluit van de locomotief wekte hem uit zijn overpeinzingen. Het begon al licht te worden. Straks zou de zon opkomen en haar eerste stralen werpen over den morgen van den eersten Kerstdag. Guus keek naar buiten. Prachtig lag daar het landschap, diep bedolven onder de smatteloze sneeuwlaag. Vlekken, gehuchten, dorpen snelden in razend tempo voorbij. Al-Lang waren ze de grens gepasseerd. Nog even en dan waren ze er.... Reeds waren in de verte de spitsen der kerktorens te zien....

Een plotselinge drukte in den wagon, vallende hoffers, pratende menschen, een langzaam afremmende trein, een meegenomen worden naar den uitgang, enorme menigte op het perron, het station uit, stampvolle tram; halgerinkel, autogetoeter, weer uitstappen..... Guus vond zich zelf terug toen hij den hoek omsloeg van de straat waar hij woonde.

Vervolg op pag. 11

NAAR DE PYRAMIDEN TE CAIRO

Bij het officiële bericht dat Hr. Mr. De Reijker in Februari 1937 aan Alexandrië bracht, werd aan de opvarenden de gelegenheid geboden de stad Cairo en de Pyramiden te bezoeken. Daar dit een nogal kostbare geschiedenis was, werd slechts door een aantal onderofficieren hiaraan deelgenomen. Op den Tweeden dag na aankomst komt de officiële gids om afhalen en met een taxi worden wij naar het station gebracht. De gids die ons in het gezelschap. Dat verandert echter als wij den trein binnengaan, omdat de meeste reizigers niet weten hoe men naar het station moet gaan. Bovendien staat op ieder rijtuig, vooral voor als achter, een groot stervig politie-agent en de laatste reisgenoot. Hij, onder elkaar, vragen ons of, wat dat wel te betekenen heeft, doch dat zouden wij later wel ervaren. Op onze desbetreffende vraag aan de gids krijgen we geen rechtstreeks antwoord. Enfin, wij vertrekken onder een heftig lawaai, hoort men de vele klachten, die op allerlei gevoelloze en onvoorloofte manieren worden uitgesproken, maar aan den mond te brengen. Een mengsel van uitroepen, lachjes, die om, Europeanen, hun recht al een protest cashen, dat wij in de Westelijke landen ten eenen male misten.

Goeds gereed, onder een lawaai vertrekt ten slotte de trein. Nog springen eenige reizigers op de treeploank om alomtegenwoordig te trachten het koopwaar te raken, maar ook dadelijk het loofje en de tochtjes beginnen. Na 10 minuten hebben wij het bevoorrechte gedeelte van Alexandrië achter den rug. Nog een paar minuten, doch dan houdt het Hr. Mr. De Reijker, het paleis van Koning Farouk en elvige moskeeën, doch dan volgen al spoedig grote moscevolakten, welke dutschaen zijn naar het overstromen van den Nijl, vandaar de Nijldelta tevens getuigen is van rijkdom. Nog voor dat de eerste stopplaats bereikt hebben, komt het tot een incident. Enige Arabieren het den sander plaatsbewijs een gerieflijk plekje afgevoerd, maar nu worden de een heel erg handig in hun staaf getoerd en rondom paraden van den trein gevraagd. Het heel erg is dat nu ook bevestigd, want de trein rijdt niet harder dan 15 km. en althans in de omgeving bestaat uit land en woestijn. Maar de heere en het geschied van de overige passagiers is haast niet te beschrijven. En nu wordt ook de aanmerking van de gewapende macht en van den diebaar van den Heiligen Herman dat ont reit onmiddellijk onderbroken. Op een gegeven oogenblik, komt namelijk een grote groep Berber op, welke paarden achterend, die echter nu een paar schakels in de lucht te hebben gelooft, weer even snel verdwijnen, als zij gekomen zijn. Dan der verdere incidenten komen wij ten slotte in Cairo aan.

Ons eerste doel is het Shephard hotel, waar we ons eerst verfrischen en de lunch gebruiken, want daar we reeds van 's morgens half vijf onderweg zijn, beginnen lichte magen om aanvulling te vragen. Om een uur zijn we ook hiertoe klaar en dan te eerst een bezoek aan de Moorsche Nijl. Hier worden een aantal bezienswaardigheden bezocht, en daarna om 12 uur te lunchen. Het worden enige kavereers gekocht, doch de rijn mullere Hallandert gence om het grootste gedeelte van den prijsaf te dingen. Later bleek dat te ons mochte politie, hadden gelauwen.

Ferwagens bezoeken, die de voegenamen de Herten, moeke. Een schitterend moment van vreesde bouwkunst. Het is de gewoonte dat de Mohammedanen bij het betreden der moskee hun schoenen afdoen. Een gereide van de toeristen werken, stofjes verstrekt en daarop mogen de "ongelovigen" naar binnen gaan. En die moskee hebben wij enige schitterende steeltjes van mozaïk. Het kunnen bomen, althans het vloekje, dat geheel handgemaakt, ongeveer 80.000 is, de geheel afgevoerd (24/50/1937) breedte en waarin de fraaiste patronen zijn verwerkt. Nationen, die hun vorm en kleur aan den Goddienst ontleenen. Schitterend, is ook het doornij, nede dat, dat geheel van albaas is en waarbij de konvexen, Oostelingen kunnen effecten doen ontstaan. Hier hebben we ook de legmatie Oostelingen kunnen opmerken. De dienst gaat gewoon door, heren en doch steeds en groot aantal hoerden in de moskee sammetig zijn. Doch niet één der geloovigen denkt daar enige aandacht van.

In de Arabische stijl bezoeken wij een, natuurlijk onbevoord, huis met de daarbij behoorende haremgebouw op straat onmarkt, wij nog enkele harem vrouwen, alle, twee geschilderd, maar ook hier is in de laatste jaren, de wereld teek meer en meer gaan velen, is zij steeds meer gemancepeerd, zoodat, behalve bij de conservatieve Mohammedanen, de elvige langzamerhand in onbruik geraakt.

Na middernacht in het Shephard hotel een, behoortige manijde gemettigd te hebben gaan te 's avonds ieder op eigen gelegenheid Cairo bezoeken. Den volgendendag moete te al meer vroeg uit de varen, want we gaan de Pyramiden van de oost bezoeken en dat is ten slotte het hoofddoel van onze tocht. Om half vijf worden we opgeklopt en staat een nieuwe dag te beginnen. Om twee uur worden we althans naar de varen, want tegen over ons is juist een aantal minaret te zien, maar de minaret de geloovigen afvoert tot gebied. Het eenige, wat ik daarvoor ontboden het is "Alah il Allah", de rest is mij gemakkelijk ontschoten.

Na een heel vroeg ontbijt gemettigd te hebben starten we voor een nieuwe emotionele dag. Eerst een praalrijd door het Europese gedeelte van Cairo; vervolgens een, door de door kunstmatig aangelegde palmboorden, dan twee rijstelden, hartom afwisseling gevoelen, ook het gebied van natuurdoornkolof om te genieten. Na een rit van 2 uren, moete we uitschakelen en huren we naar verandering het schip der varen, van een edel beklimmen. Op een na nemen we een kameel, want dat behoort er bij, zoodat er bij bovendien

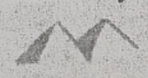
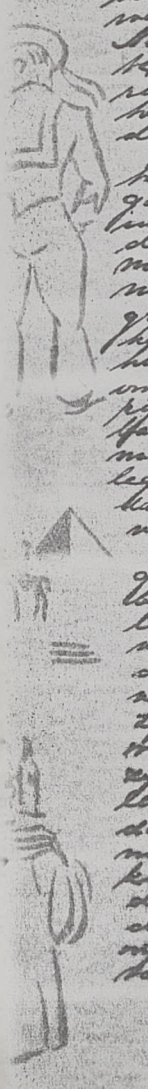
toest en een nieuwe god, Phas en Arabier, in tegenstelling met den eersten, die
 Euphras met Sadeh en ieder en baet toegewenst hebben gebreuen, doen wij onze
 eerste ervaringen in de rijkenschap. De kamelen liggen alles geknield. De honden ge-
 waarschuwt, ons goud roef te handlen, doch nu hoor we ons in veiligheid hebben ge-
 maacht, worden de laatste posten plotseling gestrekt en meer dan de helft van ons
 wordt door kamelen gedegradeerd. Alleen de man van den eerl laach, want
 hij heeft ten goeden te profeseer. Ten minste, dat denkt hij. Na nog eenige an-
 dere belevenissen eidenen, zoals gebedel om „Balschick“ gela, etc. verhekt
 onze kleine karavaan.

Dit gids heeft de eigenaardige gewoonte ieder van ons een titel toe
 te kennen. Naamake hij de voorbiker beoordeelt, wordt de titel hooger. Ver-
 leerd zijn we mijnheer de Baron, dan Heer van de Gravin, Nijneheer de Her-
 vog, etc. Dit alles tot groote hilariteit van ons zelfstand, die nog al sneller
 tegenover een dergelijke dijkdoenerij staan. Nog 25te we pas een koninkrijk onder-
 weg of daar nabij, tegen een vlammen waldgrond de dikhouten der
 pyramiden, met daarbinnen de Sphinx. Terwijl we allen in extase die mooie
 gewoonte bewonderen, gaat plotseling de eerl ter van door, die met reeds
 vlammen der terug weg jaanbaard. Phas loaken wij, want de berijder heeft de
 eitel hij de staak gescheut en rijdt net als bij tram met de staak van de eerl
 als spegel. Jammer voor ons vriend, dat hij er niet was goed afkomst en het oer-
 dere bedekte van de tocht moet missen. Hij rijdt echter nog meer in de lucht te
 dichte, want eenige vogelblikken later gaan de twee kamelen aan der haal
 dichte die loopen der boden kant uit. Na een rit van ongeveer een uur bereiken
 de het einddoel van ons tocht. Daar behieter we de Heerachtige rotsblokken
 waarin de pyramiden zijn opgeschrokken. Eenige van ons zijn met den gids
 mee naar het inwendige gegaan. Vooraf gegaan en gevolgd door een fakkel-
 droger beoeken we een grafhelder van den een of anderen functionaris uit de
 oude omgeving van den Pharaos. Doch daar hebben we al gauw genoe-
 gen van. Het was op dat ogenblik beleg de Sphinx reeds te graaf. In den loop der
 jaren was die namelijk geheel onder gestoren. Nuoms bealouwd merke, dat
 hij vertelt ons bij of het maar in meek ik niet, dat er in geheel Egypte geen Sphinx
 met een neus meer te vinden is. De overdaak moet liggen, in het feit, dat tijdens de
 heilening van Egypte door Napoleon, de opgelegde belastingen niet oleg genoeg
 werden, velddeur en als straf de neuden van de Sphinxen werden afgelegen.
 Nogmaals, voor de waarheid hiervan kan ik niet instaan. Na enige foto's genomen
 hebben, op de kamelen en met de pyramiden, als achtergrond, wordt de te-
 rugtocht aanvaard. Wij danken den Arabier, gids af en worden meer
 het Baron gedegradeerd, zelfs waarschijnlijk in overduidelijke vermomming met
 de geger, beschick.

De schaarfeers krijgen nu opdracht naar het „Nationale Museum“
 te rijden. Hier worden we weer opgewacht door onze voorprokelt, die
 gids. Het bezoek aan het Nationale Museum is zeker niet het minst
 interessante gedeelte van onze tocht. Wij worden in groepen van drie ver-
 deeld en aan iedere groep wordt een aparte bewaker toegewezen. Het
 moet reken, dat dit niet zonder speciale bedoeling geschiedt, want in dit
 museum zijn tentoongesteld alle voorwerpen, die gevonden zijn in het
 graf van Pharaos Toek-Ank-Amon. Dit deze collectie is dit museum
 het rijkste der wereld. Het ligt het uiteraard buiten mijn vermogen alles wat
 hier te belidigen is, te vermelden. Toek, nu ik praecten, en een klein, zij het zeer
 onvolledig overzicht van te geven. Zoals vermoedelijk weten van de bekend zal
 zijn, heeft de lichamen van voornamelijk portuontigheden, van een dood ge-
 speld, en vordamig geprepareerd, dat nu nog het lichaam intact, als
 mummie terug gevonden wordt, na 5000 jaren meer in het graf te hebben ge-
 legen. In deze Pharaos Toek-Ank-Amon wat met zoveel pracht en praal bijzet,
 het allen reeds zijn grafhelder en vermagen vertegenwoordigt, dat wij ook een
 vordig niet kunnen voorstellen.

De mummie zelf ligt namelijk in een geheel gouden omhulding op-
 gelaten, waarvan zelfs de geleete stukken naar terug te vinden zijn. De vogen
 bestaan uit kleine stukjes metaal. Het geheel is prachtig om te zien. Dit alles
 ligt meer in een gouden kast van den zelfden vorm, dan een eikenhouten kast.
 Alsdagen en sterven en ten slotte in het geheel opgenomen in een gouden kamer,
 die met de meeste figuren beset is. Schitterend zijn goud, zilver, koper, waaraan
 verschillende belangrijke episoden uit het leven van den Pharaos afgebeeld
 zijn. Tander bevinden zich in het museum eenige oude vanden tegeeringes,
 welke alle door Toek-Ank-Amon gebruikt zijn. Ook kreeg de overlevende op
 zijn reis naar onbekende gewesten een grote hoeveelheid geprepareerde
 levensmiddelen mede. Opmerkelijk is dat de broden van 500 jaar gelede den
 denzelfden vorm hebben als die van nu. In veel van allerlei aard en sa-
 menstelling liggen hier in grote vitrines uitgesteld. Doch om dit alles te
 kennen, bloetheven is niet ten bedacht van een uur, maar van verschei-
 dene weken, noodzakelijk. Het dit museum, bezoek is ten slotte ons toer-
 slaaghet bezoek van Cairo geindigd. Vermoedelijk doch een veldaan keuren
 wij allen in Alexandrie aan, boord terug. Wij hebben op deze manier onze kennis
 van land en volk, zij het in geringe mate, eenigzins uitgebreid.

G. A. T. BAKENS.
 Nr 10506

KOOKRUBRIEK.

TIJDENS HET VERBLIJF IN KRIJGSGEVANGENSCHAP IS HET PUNT, ETEN, EEN ZEER VOORNAAM UNVERDEEL, DAT DAGELIJKS DE AANDACHT VRAAGT. TOEN DE REDACTIE MIJ AANZUCHT DE VERZORGING VAN DEZE RUBRIEK OP MIJ TE NEMEN AARZELDE IK DAN OOK NIET, OM MIJN HOLLANDSCHE KAMERADEN MIJN MEDEWERKING AANTEBIEDEN BIJ HET BEREIDEN VAN DE BIJVOEDING, WAARDOOR IK HOOP TE BEREKEN DAT DE GERECHTEN VOOR ZOOVEEL MOGELIJK OP DE JUISTE WIJZE WORDEN KLAAR- GEMAAKT EN GROVE FOUTEN, DIETOT MIS- LUKKING VAN HET HAPJE KUNNEN LEIDEN, WORDEN VOORKOMEN.

HAVERMOUT

VERHOUDING 1 OP 6 D.W.Z 1 KOPJE HAVERMOUT OP 6 KOPJES WATER. HET WATER WORDT AAN DE KOOK GEBRACHT, DAARNA DE HAVERMOUT ONDER VOORTDURENDRÖEREN ER BIJDOEN ENNA EENIGE MINUTEN (10 VOOR GEWONE EN 5 VOOR SNELKOKENDE) IS DE PAP KLAAR. SUIKER NAAR SMAAK BIJVOEGEN. BIJ GEBRUIK VAN ZOETMIDDEL VESTIG IK ER UITDRUKKELIJK DE AANDACHT OP DAT DIT IN GEEN GEVAL MAG WORDEN MEEGEGEKOOKT. ER IS NOG EEN ANDERE MANIER EN WELVEZE; WATER AAN DE KOOK BRENGEN, DE HA-

VERMOUT MET WATER AANMAKEN TOT EEN DIKKE BRIJ EN AAN HET WATERTOEFVOEGEN, LATEN DOORKOKEN, DAARNA GECONDENSEERDE GESUIKERDE MELK(KUNSTHONING) ER BUDDOEN EN EVEN NAKOKEN. DEZE LAATSTE MANIER IS WEL DE VERKIESELJKSTE.

HAVERMOUTKOEKJES

DE HAVERMOUT WORDT OP DE HIERBOVEN OMSCHREVEN WIJZE GEKOOKT, MET DIEN VERSTANDE, DAT HET GEHEEL STEVIGER MOET ZIJN, DUS DE VERHOUDING WORDT 1 DEEL OP 4 OEFLEN HAVERMOUT EN IETS LANGER LATEN DOORKOKEN. LATEN AFKOELEN. ZOODRA DE HAVERMOUT KOUDENSTUF IS KUNT U, INDIEN U DE GELUKKIGE BEZITTER IS VAN BLOEM, MELKPOEDER, SUIKER, ZOETSTOF OF KUNSTHONING, DEZE INGREDIËNTEN ER AAN TOEVOEGEN. DIT GEHEEL WORDT GOED DOORELKAAR GEROERD EN MET EEN STUKJE BOTER OF VET MET EEN LEPEL IN DE KOEKENPANGESCHAPT; HET KOEKJE WORDT EEN IETWAT PLATTE VORM GEGEVEN. HET VERDIENT AANBEVELING NIET TE HEET TE STOKEN, DAAR HET MEER SCHROEIJEN DAN BAKKEN MOET WORDEN. IS ER EEN BRUIN KANTJE ONTSTAAN, DAN KEEREN. HET GEBAKKEN PRODUCT LATEN UITWASEMEN, HETGEEN DE BROOSHEID BEVORDERT.

JEAN MAGRIJN.
N° 97539.

DE UNIVERSITEIT

Algemeen overzicht.

Algebra, meetkunde, goniometrie, docent T. d. Kuiper, N° 97791.
Elektrotechniek, docent M. J. Boom, N° 104530.
De cursus elektrotechniek voor beginners is bedoeld voor hen, die geheel leek zijn op dit terrein. De allereerste beginselen der elektrotechniek zullen behandeld worden op een populaire wijze, ongeveer zoals de stof behandeld wordt op een ambachtsschool. De cursus voor gevorderden is bedoeld voor hen, die reeds kennis hebben van de algemeene wetten der elektrotechniek, zowel gelijk- als wisselstroom. Van de cursisten wordt verondersteld, dat zij vertrouwd zijn met de laagere wiskunde. Meer speciale onderwerpen zullen behandeld worden, o.a. symbolische rekenmethode voor wisselstroom, verwarmingswet, enz.

Algemeene biologie, docent S. J. Nieuwland, N° 103251.
Het ligt in de bedoeling enkele punten der moderne biologie te behandelen, b.v. over groeistoffen, lichtinvloed, vogeltrek, enz.
Het verloop zal verder afhankelijk van de aanwezige literatuur en de belangstelling der deelnemers.

Tuinbouw, docent S. J. Toppinga, N° 103252.
In de cursus tuinbouw zullen verschillende theoretische problemen worden behandeld, waarop de practijk is gebaseerd. Verder zal in overleg met de leerlingen in programma worden ofgesteld.

Keuvaarkunde, docent P. v. d. Spieren, N° 104478.

Onze aarde. Haar vorm en afmetingen, luchtstroom, lengte en breedte, reekdaren, bijwerken ervan. Koersen, Variatie - en kompasfouten. Hielwijking, stroom en drift. Het berekenen van den afstand en de werheid. Peilingen, het bepalen van kompasfouten. Waterdijden en getijtafels. Richtwijsh. Repalmen ter voorkoming van aarwing op de en binnen. Nederlandische meetmetsijde en haar bijlagen.

Geografie van Nederland, docent C. van Wamelde-Besch, N° 105292.
De cursus stelt zich voor het studieobject der geografie in het algemeen te behandelen en vervolgens over te gaan tot een thematische beschouwing van Nederland en zijn bewoners.

Scheikunde, docent Van. v. d. Baan, N° 105280.
Het onderwijs van dezen cursus zal zijn het grensgebied tusschen natuur- en scheikunde, die dat gedeelte der wetenschap, dat zich bezig houdt met den bouw en de eigenschappen van het atoom. We zullen kennis maken met elektronen, neutronen en protonen en dergelijke griezelige kleine deeltjes, die $\pm$ het millioenste deel van een millioenste e.m. groot zijn. We zullen leeren hoe met onze grove hulpmiddelen deze kleine dingen zijn opgespoord en hoe er de eigenschappen van zijn vastgesteld. Uiteindelijk zullen we eenigzins inzicht in den bouw van de stof hebben opkregen.

Vervolg op pagina 11.

Een Gemeenschap Groeit!

HET HOLLANDSCHE KAMP TE KODIERZYN BEGINT THANS HET AANZIEN VAN EEN RECHT DORP TE KRIJGEN. NIET DAT HET UITERLIJK DER BARAKKEN EENIGE WIJZIGING ONDERGAAT. DOCH ACHTEN DE SCHERMEN WORDT EK HARD AAN GEWEKKT EEN GEMEENSCHAP OP TE BOWEN, WAARIN IEDEREEN ZICH, ZO OVER DE OMSTANDIGHEDEN DAT TOELATEN, OP Z'N PLAATS VOULT. WILT U BEWIJZEN? U HEBT AL EEN ONDER DEN NEUS. ONZE NIEUWE KAMPKANT. NU NOG EEN BABY, DIE MET VEERDIGE EGARDS BEHANDELD EN BEOORDEELD MOET WORDEN, DOCH DIE IN DE TOEKOMST ZAL BLIJVEN EEN AANWINST VAN BELANGTE ZIJN. DAN ZIJN ER DE BIBLIOTHEEK, WAARAAN VERLEN REEDS EENIGE UREN VAN AANGENAME VERPOOZING TE DANKEN HEBBEN, EN DE UNIVERSITEIT WAAR MEN KAN STUDEEREN EN REPETEEREN. ZIJN KENNIS KAN AANKWEEKEN, KURTOM ZIJN LEDIGE UREN PRODUCTIEF KAN MAKEN. IN VOORZIJN ZIJN NOG EEN ALUD VOOR MUZIEK EN ZANG WAARVAN DE HEER V. GLADDEEK DE LEIDING HEEFT. JEMAND, DIE ZIJN SPOKEN OP DIT GEBIED REEDS MEER DAN VERDIEND HEEFT, EN EEN TOONEEL LUB ONDER LEIDING VAN ONZEN HOOFDREDACTEUR, DE JONGH, DIE BIJ HET HAAGSCHE AMATEUR-TOONEEL MEERDERE MALEN GETOOND HEEFT EN ZEKER VERDIENSTELIJK REGISSEUR TE ZIJN. REEDS IS EEN TOONEELSTUKJE IN BEWERKING, ZO DAT WELDR DE PRET KAN BEGINNEN. EEN BIJZONDERE PLAATS IN ONS GEMEENSCHAPSLEVEN NEMEN DE GODSDIENSTOEFNINGEN IN, WAAROVER U ELDERS IN DIT BLAD NADERE AANWIJZINGEN KUNT VINDEN.

EEN GEMEENSCHAP GROEIT. . . Wij spreken de hoop uit dat allen zonder uitzondering er het hunne toe zullen bijdragen dien groei te bevorderen. DAN ZULLEN WIJ ONS LATER, WANNEER WE WEEER IN HET VADERLAND TERUG ZIJN NIETS TE VERWIJTEN HEBBEN.

Muziek en Zang

Nu wij allen in ons kamp meer en meer zijn ingeburgerd, zal bij velen van onze kameraden de lust zijn opgekomen, om ons gedachten de dagelijks naar hiet en haard te brengen, of te wisselen of af te leiden door in- en ontspanning op cultureel gebied, n.l. muziek en zang.

Wid nu, mijn vrienden, ook hieraan wordt volle aandacht gewijdt. Door onzen bloedvertrouwenman zijn reeds aanvragen opzichthet betreffende materiaal naar Holland gezonden. Stangehoorn ook de plannen voor toncel in vergevorderd stadium en voorbereiding bewinden, hopen wij met de medewerking van velen later altyd steviger regelmatig eenige uren rangenaam bezig te houden.

Het onberispel zingen, actueeren en muziekereen zal zeker ons allen, meer tot elkaar brengen, men zal elkaar beter kennen waartoeeren en respectueeren. Kommen, in de her tijd, om kennis van gemeenschap hebben bij die zoo noodig: Federatiegraamheid, achting voor elkaar en respect voor ieder die medewerkt bekandend te doen begrip en b... het verheft ons zelf tot edeler en hooger peil.

Voor muziek en zang kunt ik ook aanmelden bij ondergetekende en bij mijn twee collega's H. Beekink en J. Hollen. - Zeker, ik streef mij aan bij vele optimisten, die zeggen: "Laat lang dat het niet meer duren!" Doch alles, wat wij hier nog kunnen leven, zal toch voor ons allen van belang zijn. Toen terug te komen in ons vaderland met blinkende fanfare en ruischende accoorden zal bij alle goede Nederlanders ten volle gewaardeerd worden.

Laat ons ook, wemals onze Franse kameraden, tonen dat wij kunnen om ons te verheffen in deze isolerende tijdsomstandigheden.

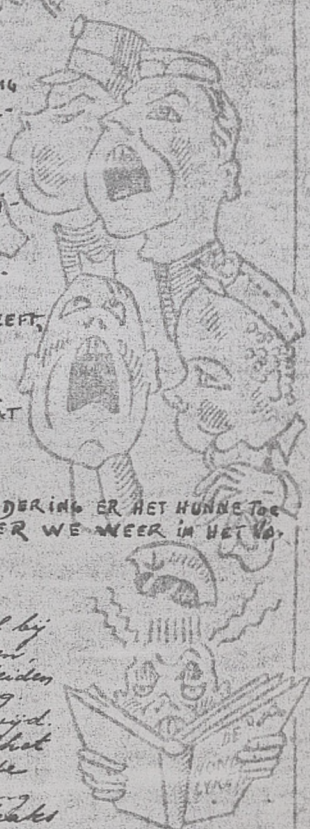
Dat mijn vrienden, trekt meke, laat ons ons niet overgeeft zijn, want met muziek, zang en tooneel vergeten wij den tijd, die bij ons weg jaert in gedachten zal blijven.

Tooneel

W. J. VAN GLADDEEK.
No. 105598
BARAK 10.

IN ONS VADERLAND STAAT HET TOONEELLEVEN OP HOOG PEIL. VERSCHIEDENE PRIMA GEZELSCHAPPEN ZIJN ALS VASTE BEDELERS VAN DESCHOUWBURGEN IN DE GROOTE STEDEN AANGEWZEN EN TREKKEN VOLLE ZALEN MET EEN KERN VAN PUBLIEK, DAT ER GOED TOONEELSTUKKOR ZIJN WANNEER WEE TE ZETTEN. OOK DE KLEINERE STEDEN EN HET PLATTELAND TRAGEN OP HUN TIJD HUN DEURT EN OOTDAAR WORDT DRUK PLAATS-GEPROKEN. DAARNAAST VIERT HET AMATEUR-TOONEEL HOOGTJ. OVERAL VINDT MEN LIEFDEDEURIG GEZELSCHAPPEN, WAAR MEN ZEER GOEDS KUNST, ZYNER DAN OOK MET EEN KLEINE K TOEGENIETEN KAN KRIJGEN. TER BESORTINGE VAN DE LANGE WINTERAVONDEN IS HET PLAN OPGEVAT OOK HIER IN HET HOLLANDSCHE KAMP TE KODIERZYN AEN TOONEELLEVEN OP TE RIJFTEN TER BESORINGE VAN HET TOONEEL VAN DE IN ORDE TE DRENGEN ONTOFFANNINGSBARAK, ZY, DIE HIER IETS VOORVOELEN, MELDEN ZICH AAN BIJ ONDERGETEKENDE. DE DEURT IS THANS AAN U.

W. C. E. DE JONGH
No. 106568 - BARAK 10.

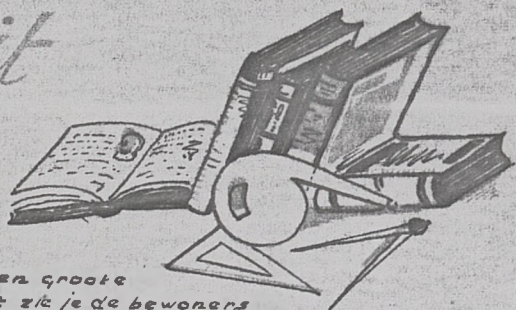

Een Gemeenschap Groeit

VERVOLG

ONZE BIBLIOTHEEK

Onze bibliotheek, hoewel bescheiden van opzet, blijkt toch in een groote behoefte te voorzien. Als je 's avonds een barak binnenhant zie je de bewoners in allerlei min of meer plastische houdingen liggen, zitten of staan, houdingen welke er kennelijk op berekend zijn zooveel mogelijk profijt te trekken van de twee maal veertig walt gloeiende spijkers, die als Lichtpunten in ons duistere bestaan der avond-Lijke uren moeten dienstdoen. Doch dit euvel ten spijt verkwikt de een zich met den heerlijken wijn van Huizinga, verkneuteré de ander zich met Havank in het spitsvondig genie van den „Schaduw“, terwijl weer een ander gezellig „paradeert“ met Henriëtte von Eijck en een vierde de roemruchte avonturen van Fajllehaak aan de waarheid aan het toetsen is. Ze lezen van „De Vierhaems kinderen“ tot en met „De nodagen van Pilatus“ en nog latero kunstgewrochten en allen zijn het er over eens: De bibliotheek, dat is je dat. Kijk, dat doet broeder Keerwolf ongetwijfeld genoeg. Als die 's avonds doodmoe van zijn vermoeiende dastook barakwaarts keert en onderweg zijn vingers door 'n mannelijken haardgroei haalt, dan loopt hij al weer te piekeren hoe hij den volgende keer weer iedereen tevreden kan stellen. Bibliothecaris te zijn is een zeer verantwoordelijke positie op dit ondermaansche, vooral als het publiek uitsluitend uit pik broeken en puntmutsen bestaat an je ongevraagd en ongewild het alleenvertooningsrecht heeft. Maar Keerwolf omzeilt meesterlijk alle klippen en getrouw bijgestaan door enkele andere Liefdewerk-oud-papier-ders bezorgt hij ons door zijn goede zorgen menig zorgeloos uurtje. Daarom voldoen wij dan ook spontaan aan zijn verzoek: Lezers, houdt de boeken netjes alsof het uw eigendom is. Buig de banden tijdens het lezen dus niet om. Vouw geen ezelsoren als bladwijzer. Lees met schoone handen. Lik niet bij het omslaan der bladzijden en leg de boeken op schoone tafels neer.

DE UNIVERSITEIT

„A plus B maal C gedeeld door D plus E...“ „Moleculen zijn microscopisch kleine...“ „Je suis un homme, tu es un âne, il est...“ „De wet van Kirchhoff zegt...“

U merkt het wel, ik ben dék op de Universiteit geweest. Net als U heb ook ik mijn verkleumde vingers krampachtig om m'n stompje potlood geklemd, gezeten op een bank zonder ruggegraat, aan een tafel met manke pooten en heb ik, net als U, met m'n volle gewicht van 52.5 Kgs. schoon aan den haak, gehangen aan de Lippen der docenten, die de meest vreemdsoortige teekeningen en uitheemsche Lettarteekens tooverden op het schoolbord, dat geen schoolbord was, maar een stuk Poolsch asfaltpapier, door den Franschen kampdokter afgakeurd om dienst te doen als bedekking van het zoo hij uitstek Nederlandasche verkeersmiddel zonder wielen, de „tram“ (Inmiddels gemoderniseerd). De Universiteit, ja daar ben ik geweest. En ik kom er terug, want ik leer Maleisch. Kan ik tenminste in de toekomst met kennis van zaken nasi-goreng eten.

Maar er zijn anderen, die Leeren meer dan ik. Die hebben een nauwkeurige keuze gedaan uit de vakken die aan onze onderwijsinstelling onderwezen worden, en die doen daar hun voordeel mee. Dat is juist het aardige van het geval, dat men hier in het kamp van Kobierzyn van den nood een deugd heeft gemaakt en men in de gelegenheid is zijn ledige uren productief te maken, zijn kennis te vergrooten en vertrouwd te worden met dingen waar men verneger geen notie van had.

De Universiteit, het is een misschien ietwat wijsche naam voor de houten barok no. 15, maar toch is hij niet minder juist. Bevordering der algemeene ontwikkeling is het doel deraan onze school verbonden docenten. En gezien de opkomst vindt hun streven algemeen waardeering. Daarmede hebben wij een goeden stap vooruit gedaan op den weg naar een gemeenschap, welke nu nog groeit en die later in het Vaderland tot rollen bloei zal komen. De Universiteit, ja ik ben er geweest. En ik keer er terug en met mijal die anderen, die het Oud-Hollandasche gezegde begrepen hebben: „Men is nooit te oud om te leeren.“

J.J. van der WEGEN
107284

Met Kerstfeest thuis

EERSTEN KERSTDAG, 'S MORGENS OM ZEVEN UUR. EVEN BLEEF HIJ VOOR HET RAAM STAAN KIJKEN, TOEN BELDE HIJ... NOG EENIGE OOGENBLIKKEN, GRENDELGESCHUIF: GUUS!..., GERRIE! TWEE JUBELKLANKEN, KLINKEND ALS KLOKKEN OP DEZEN KERSTMORGEN. TWEE GELUKKIGE MENSCHEN, DIE ELKANDER EINDELUK WEERGEVONDEN HADDEN. ARMIN ARM STONDEN ZE BIJ DEN VERSIERDEN KERSTBOOM, IN STILLE BEWONDERING. TOEN KEEK GUUS ZIJN VROUW AAN. ZIJ LAS DE VRAAG IN ZIJN OOGEN. „KOM MAAR MEE, ZE SLAAPT NOG.“ DOCH NAUWELIJKS HAD ZE HET GEZEGD OF DE KAMERDEUR GING OPEN EN MET EEN „PAPPA, LIEVE PAPPA“ KWAM DE KLEINE MEID IN ZIJN ARMEN GEVLOGEN. WAS HET WONDER, DAT EVEN LATER IN DEZE HUISKAMER HET SCHOONE ALOUDE KERSTLIED WEERKLONK:

STILLE NACHT, HEILIGE NACHT,
DAVIDS ZOON, LANG VERWACHT.
DIE MILLIOENEN EENS ZALIGEN ZAL
WERD GEBOREN IN BETHLEHEMS STAL...

VREEMD! WAREN DAT DE STEMMEN VAN ZIJN VROUW EN KIND, DIE FORSCHE STEMMEN DIE DAAR ZONGEN?

GUUS ZAT RECHTOVEREIND OP Z'N KRIJS, TWEE HOOG, BARAK 17, EN WREEF ZICH DE OOGEN UIT. HAD HIJ GEDROOMD? WAS HET DAN GEEN WERKELIJKHEID? ENTERWIL HET BEELD UIT ZIJN DROOM VERVAAGDE, ZAG HIJ DAAR EEN NIEUW VOOR ZICH. EEN STUK OF WAT GROOTE KERELS, MET GEVOUWEN HANDEN ALS WAREN ZU KINDEREN, RONDOM HET KERSTBOOMPJE, DAT JUUST DOOR DE EERSTE STRALEN VAN DE ZON IN EEN ROSSIGEN GLANS WERD GEHULD. HELDER EN EENVOUDIG KLONK HUN LIED:

HULPLOOS KIND, HEILIG KIND
"DAT ZOO TROUW ZONBAARS WINT..."

HIER EN DAAR ONTWAAKTE NOG EEN SLAPENDE, WELDRA WAREN ALLEN WAKKER EN HET WAREN ZESTIG MANNENSTEMMEN DIE HET LIED VERVOLGDE:

STILLE NACHT, HEILIGE NACHT,
HEIL EN VREDE WORDT GEBRACHT
AAN EEN WERELD VERLOREN IN
SCHULD,
GODS BELOFTE WORDT HEERLIJK
VERVULD.

AMEN, GODE ZIJ D'BEER."

ZESTIG STEMMEN ZONGEN. OOK GUUS BERGMAN IN ZIJN HART HAD ZICH HET KERSTWONDER VOLTROKKEN. NU DAF BESEFTE HIJ WERKELIJK WAT HET KERSTFEEST EIGENLIJK BEDUIDDE. HIJ WAS THUIS GEWEEST, AL WAS HET MAAR IN EEN DROOM, DOCH HIJ VOELDE HET ALS EEN VINGERWIJZING OM DE LIEFDE VOOR ZIJN VROUW EN KIND OVERTE DRAGEN OP HEN, DIE EVENALS HIJ, VER VAN WAT HUN DIERBAAR WAS, DIT KERSTFEEST MOEBTEN VIJREN.

HET WAS EEN NIEUWE GUUS BERGMAN DIE EVEN LATER OP ZIJN KAMERADEN TOETRAD EN HUN EEN ZALIG KERSTFEEST WENSCHTE.
"EN HET VOLGEND JAAR THUIS!"

J. J. v.d. WEGEN
107284

GODSDIENSTOEFENINGEN

ROOMSCH-KATHOLIEKEN:

IEDEREN AVOND	10.30 UUR	ROZENKRANS
ZONDAGMORGEN	8.30 UUR	H. MISGEBODEN
ZONDAGMIDDAG	15.00 UUR	OEFENINGEN VAN DEN KRUISWEG.

PROTESTANTEN:

IEDEREN AVOND	10.00 UUR	BUBELLEZING
ZONDAGMORGEN	9.30 UUR	GODSDIENST - OEFENING

DE UNIVERSITEIT

Algemeene en Vaderlandsehe geschiedenis, doent Vdg. A. J. Blouk N° 105264.
In de serie lessen, of liever, in de serie katecheringen, die de doent wat krachten te geven hoopt hij bij velen van U Uw algemeene kennis te kunnen vergrijpen en te ophengen op te kunnen frisschen. Uij den dard blier vaak spullen de beghangrijke stroomingen en figuren behandeld worden.

Nederlandseh, doent Vdg. J. Flupkins N° 105245.

Fraansch, doent bergt Koenders N° 105360.

Wittsch, doent Vdg. J. Bekker N° 105226.

Engelsch, (beginners) bergt Koenders N° 105360

Engelsch, (gevorderden) Vdg. Reinders-Vot N° 105244.

Latijn, doent Vdg. J. Flupkins N° 105245.
Basist voor het studerjen van talen. onontbeerlijk voor economie, medicijnen en dergelijke studien. Katholiek. Voorlopig doelt: Eenvoudig latijn te leeren beheerschen en vele juridische en medische termen in hun eerste betekenis te leeren kennen.

Kaleisch, doent J. v. Oken. N° 105252.

Biff. en Integ. rekenen, doent Vdg. Stofberg. N° 105542.

Dammen, Schaken, Bridgen, doent Kap. Erkens. 105056. Voor de dam- en schaaklessen stelt de doent nich voor: 1° en 2° geschiedenis en ontwikkeling van het spel, daer na in die taal lessen gewijd aan het reglement speelwijze, opstelling der stukken en hersel der figuren. Het vervolg der lessen bestaat uit: openingen, middenspel, eindspel, theorie en partijpraktijk.
De bridglessen bestaan uit 1° kenmerken van het spel, 2° telling, 3° mogelijkheden bij robber- en duplikaat spel, 4° biedtheorie, 5° spelpraktijk en conventielen.

MOVEMENT

Wanneer dit nummer zijn rondwandeling op aarde begint heeft denieuwbakken commissie voor O.en O. haar eerste schreden gezet op het glibberige pad, dat leidt naar een effectief gebruik van de als tooneelzaal ingerichte barak 15. De heeren! v. d. WEGEN, C. A. J. ERKENS, A. BOOM, C. E. de JONGH, A. M. ter HORST, J. van GLABBEEK en A. JANSSEN zijn door den Commandant aangewezen tot het organiseeren van ontspanningsavonden, waaraan zoo dringend behoefte bestaat. Het spreekt vanzelf, dat deze commissie zonder Uwe medewerking niets kan beginnen. Daar om doet zij dan ook 'n beroep op allen die er toe willen bijdragen door zang, muziek, voordracht, Lezing, enz hun collega's eenige verstrooiing te bezorgen. Wacht niet tot men U komt vragen. Biedt U zelf aan, daar helpt Gij Uw kameraden en U zelf het beste mee.

De commissie doet haar best.
Geeft U haar Uw steun!

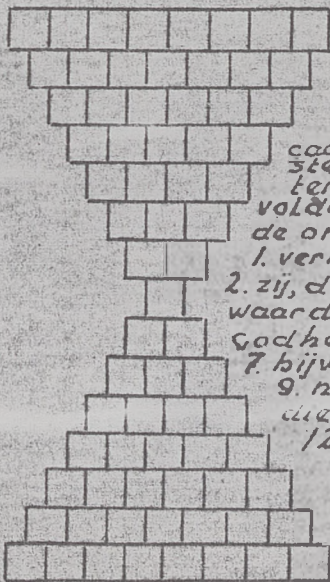
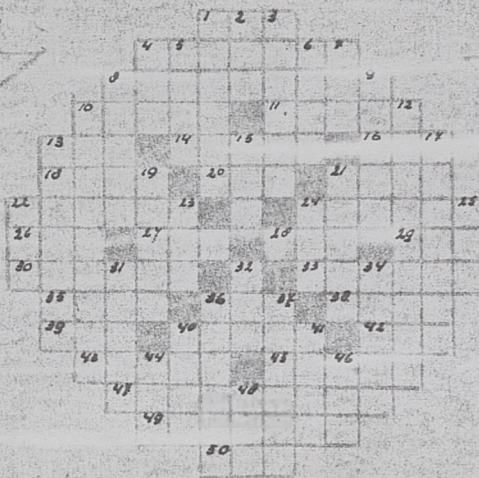
KEERTPRIJENVERAAR

HORIZONTALAAL

1. Veronderstelling.
4. Touw op een schip.
8. Vallende ster.
10. Deel van een effect
11. Molentrechtter.
13. Vallei.
14. Bloem
16. Toon
18. Onb. v.n.w.
20. Bijbelsche fig.
21. Verlichtingsmid-
del
22. Grootte drink-
beker.
24. Godsdienst
26. Munt
27. Lomb. traag
28. Snel
29. Herkauwer
30. Preekstoel
33. Beschroomd
35. Orcaan
36. Boom
38. Vogel
39. Plaats
in Overijsel
40. Plan-
tentuin te
Buitenzorg
42. Fijn
weetsel
43. Naam-
genoot.
45. Ge-
heel ge-
vuld.
47. Oude
Friesche vlaktemaat
49. Reiziger.
50. Soort.

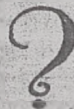
VERTICAAL

1. Van zekeren houtsoort
2. Wereldtaal.
3. Uitgang.
4. Dop.
5. Koraaleiland.
6. Ierland
7. Ontkenning
8. Eiland 'da Midd.
Zee.
9. Deel van Java.
10. Schets
12. Onderdeel 'e
boekhouding.
13. Kijkspel.
15. Haarkrul.
17. Bijwoord.
19. Vertrek.
21. Onbezet.
22. Herkauwer
23. Pleizier.
24. Opening.
25. Sprook-
jes figuur.
31. Stool, ge-
volg.
32. Been.
34. Zotskolf
36. Hetzelf.
de
37. Bedwal
mande
drank
40. Vaar-
tuig.
41. Eiland
in O.I.
44. Ned.
Over-
zee
- Trust Mij
46. Ton
48. Tijdperk.

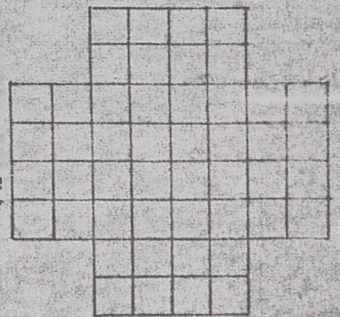
Op iederen steen
komt een letter te
staan. Ieder volgend
woord bevat de let-
ters van het voor-
gaande min (na het acht-
ste woord plus) een let-
ter. De woorden moeten
voldoen aan de volgen-
de omschrijving.

1. verblijf voor geestelijken
2. zij, die lokt
3. kerkbe-
waarder.
4. krachtig.
5. godheid.
6. vlaktemaat.
7. bijwoord.
8. klinker.
9. noot.
10. mannelijk
dier.
11. groot mensch
12. visch
13. weestoe-
stel.
14. grootte
knikker.
15. plant.

MAGISCH KRUIS

In aevenstaande
figuur zoowel
horizontaal als
verticaal de-
zelfde woorden
van de volgende
betekenis in
te vullen.

1. Kamer van afgevaardigden
in Bulgarije.
2. Woekerplant.
3. Draagbaar
4. Kleedingstuk

Inzendingen op deze prijsvragen worden inge-
wacht bij de Redactie en wel tot en met den
tienden dag na het verschijnen van dit num-
mer. PRIJZEN: 1^e prijs 20 sigaretten 2^e prijs 10 si-
garetten en 3^e prijs 5 sigaretten.

Handwritten marks or scribbles in the top right corner.